

بررسی بازارهای آتی و اختیار معامله با رویکرد کاهش نوسانهای درامدی باغداران شهرستان داراب

پژوهش موردی: محصول پرتقال

آسیه منتظری*، دکتر محسن شوکت‌فدایی**، دکتر شاهرخ شجری***

چکیده

تولید و سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، نیازمند بستری مناسب و به‌دور از هرگونه نوسان است. در این راستا، با توجه به مخاطره‌آمیز بودن فعالیتهای کشاورزی، بهره‌گیری از راهکارهای مدیریت ریسک می‌تواند راهگشا باشد. در این میان، به‌کارگیری ابزارهای پدید آمده از بازار بورس کالاهای کشاورزی، دربرگیرنده: بازارهای آتی و اختیار معامله نیز، می‌تواند در کاهش نوسانهای درامدی کشاورزان، نقش مهمی داشته باشد. هدف اصلی در این پژوهش، بررسی امکان ایجاد بازارهای آتی و اختیار معامله و تأثیر آنها بر کاهش نوسانهای درامدی باغداران شهرستان داراب در استان فارس است. اطلاعات مورد نیاز، با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری تصادفی چندمرحله‌ای از نمونه‌ای دربردارنده ۵۰ نفر از باغداران (محصول پرتقال) شهرستان داراب، از راه تکمیل پرسشنامه، گردآوری شده است. نتایج برگرفته از این پژوهش نشان داد که به‌رغم چیره یا غالب بودن طرحهای بیمه در شهرستان داراب، بازارهای پیشگفته، می‌توانند نزدیک به ۲۰ درصد از نوسانهای درامدی محصول پرتقال را پوشش دهند. در این راستا، حق معامله خرید و فروش در این بازارها، به‌ترتیب ۳۲۴۳/۴۸ و ۸۱۹/۶۱ ریال محاسبه شد. پس از محاسبه مقادیر حق معامله، قیمت‌های آتی، نسبت‌های تأمین، اندازه قرارداد معامله و سرعت معامله در این بازارها، این نتیجه به‌دست آمد که محصول پرتقال، از توانش یا پتانسیل بایسته، برای ورود به بازارهای آتی و اختیار معامله، برخوردار است.

کلیدواژه‌ها:

مدیریت ریسک، بازار اختیار معامله، بازار آتی، نوسانهای درامدی، پرتقال، شهرستان داراب.

* دانشجوی کارشناسی ارشد گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه پیام نور- واحد تهران
E-mail: Asiyemontazeri@yahoo.com

** استاد گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه پیام نور- واحد تهران.

*** استادیار مرکز تحقیقات کشاورزی شهرستان شیراز.